

**Прем'єр-міністру України
А.П. Яценюку**

**Голові Комітету з питань паливно-енергетичного
комплексу, ядерної політики та ядерної безпеки
Верховної Ради України
Мартиненку М.В.**

**Голові Комітету з питань податкової та митної політики
Верховної Ради України
Хомутинніку В.Ю.**

**Щодо: проекту Закону України №4309а «Про внесення
змін до Податкового кодексу України та деяких
інших законодавчих актів України (щодо
удосконалення окремих положень)»**

29 липня 2014 року

**Шановний Арсенію Петровичу!
Шановний Миколо Володимировичу!
Шановний Віталіє Юрійовичу!**

Ми, компанії та організації, що підписалися нижче висловлюємо Вам глибоку повагу та надаємо Вам свої коментарі щодо проекту Закону України №4309а від 21.07.2014 «Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких інших законодавчих актів України (щодо удосконалення окремих положень)» (надалі – «**Законопроект**»). Ми високо цінуємо Вашу довіру та відкритість, які Ви демонструєте у такі нелегкі для української нафтогазової промисловості часи, та звертаємось до Вас із цим колективним листом.

Ми розуміємо, що Законопроект має на меті вдосконалення норм Податкового Кодексу, збільшення надходжень до бюджету та серед іншого - забезпечення справедливості в оподаткуванні проектів з видобування нафти та газу. Зокрема передбачено: 1) збільшити базу для визначення плати за користування надрами для природного газу, який реалізується газовидобувними компаніями не для потреб населення; 2) збільшити ставку плати за користування надрами для природного газу, який реалізується не для потреб населення до 70% незалежно від глибини видобування; 3) збільшити ставку плати за користування надрами для нафти та конденсату. Проте, детально проаналізувавши текст Законопроекту, дійшли висновку, що методами та діями, запропонованими Законопроектом, буде неможливо досягнути поставленої мети. Натомість Законопроект може призвести до різкого збільшення податкового навантаження на приватні газодобувні компанії, суттєвого зниження рентабельності проектів в цілому (аж до закриття через неприбутковість) та загального зниження привабливості українського ринку для іноземних інвесторів, через те що:

1. Рентабельність проектів приватних газодобувних компаній є невисокою

Українська нафтогазова індустрія характеризується складною геологією, невисокою розвіданістю більшості родовищ, необхідністю проводити складні уточнюючі сейсмічні дослідження. Зокрема, за оцінками експертів близько 60% залишкових запасів традиційного газу України знаходяться на глибині більше 5 км. Таким чином, початку видобутку вуглеводнів приватними компаніями передують високі ризики буріння, підвищена вірогідність буріння «сухих» свердловин, необхідність значних інвестицій в сейсмічні дослідження.

Собівартість видобування газу приватними компаніями є різною для різних компаній та родовищ, проте, у будь-якому випадку, вона значно перевищує витрати державних компаній (що експлуатують родовища розвідані ще у радянські часи), зокрема через необхідність проведення робіт з геологічних досліджень та розвідки, залучення сучасних методів розробки та стимулювання розробки родовищ. Тому, будь-які розрахунки собівартості видобутку газу ПАТ «Укргазвидобування» НАК «Нафтогаз України» на основі фінансових показників державних компаній (на рівні 230-240 грн.) не можна застосовувати для визначення рентабельності проектів приватних видобувних компаній, собівартість яких є суттєво більшою. Відповідно й прибутковість таких приватних проектів не можна розраховувати за даними державних компаній. Враховуючи витрати на розвідку та середньогалузеві показники ймовірності успішного буріння (на етапі розвідки – 15-30%, на етапі розробки з урахуванням технологічних ризиків – біля 50%) жодних надзвичайних надприбутків (700-1500%) приватні компанії не отримують, а тому підвищення ставки плати за користування надрами до 70% та ліквідація диференційованих ставок для видобутку з покладів глибше 5 км призведе до нерентабельності діяльності з розвідки та розробки нафтогазових родовищ.

2. Ухвалення Законопроекту призведе до безпрецедентного рівня оподаткування галузі у порівнянні з країнами Європи

Одним з напрямків діяльності Уряду, поряд із скороченням споживання та диверсифікацією джерел надходження газу мало б бути збільшення об'ємів видобутку власного газу. Натомість, Законопроект збільшує ставки плати за користування надрами до безпрецедентних в Європі рівнів. Жодна країна в Європі, яка є переважним імпортером газу (як Україна), не має такої високої ставки податку на видобування газу, як пропонується Законопроектом (70%). Ставки податків на видобуток вуглеводнів в таких країнах не перевищують 20%.

3. Нафтогазова галузь потребує постійних інвестиційних вкладень, що здійснюються завдяки реінвестиції прибутку приватних підприємств

Приватні газодобувні компанії постійно реінвестують в отримані прибутки в подальшу розвідку. Відчутний приріст видобутку вуглеводнів в Україні можливий лише за значного зростання капітальних інвестицій і за деякими оцінками приватний сектор потребує щороку щонайменше 300-500 млн. доларів США тільки для підтримки теперішнього рівня видобутку. Збільшення податкового навантаження та вимивання капіталу з сектору неодмінно призведе до зупинки діяльності приватних компаній та неможливості підтримувати такий значний (ре)інвестиційний потік.

4. Збільшення податкового навантаження призведе до стагнації галузі в цілому, зупинення прийнятих програм розвідки родових та неможливості розробки нових проектів

Нафтогазова галузь потребує планування економіки проекту та стабільності інвестицій протягом довгострокового періоду. Будь-яка зміна податкового навантаження (в бік збільшення) фундаментально підриває інвестиційну привабливість подальшої розробки родовищ вуглеводнів в Україні, через непередбачуваність економічного обґрунтування добутку та розрахунку строків повернення інвестицій. Через фактичну відсутність прибутку приватні газодобувні компанії не зможуть фінансувати розвиток та розробку родовищ, буріння нових свердловин та проведення додаткових досліджень. Це неминуче призведе до зупинення розвитку галузі в цілому.

5. Збільшення податкового навантаження не призведе до значних надходжень до бюджету та вже в середньостроковій перспективі призведе до їх ще більшого скорочення

Збільшення ставки ресурсних платежів лише незначним чином і короткостроково збільшить надходження до бюджету, оскільки нововведення вплине лише на приватні компанії, на які

припадає лише 11% видобутого газу. У довгостроковій перспективі це призведе до занепаду галузі в цілому та втрат бюджету у майбутні періоди. Зокрема, за підрахунками підвищення ставки плати за користування надрами для нафти (конденсату) і природного газу дозволить збільшити надходження до бюджету у перший рік нововведень, однак надалі призведе до суттєвих втрат через падіння видобутку та зростання споживання імпортного газу й імпортних нафтопродуктів.

6. Радикальна зміна «правил гри» на нафтогазовому ринку призведе до «згорання» проектів, що реалізуються міжнародними інвесторами

За останні 5 років в Україні існує стабільний тренд залучення значних інвестиції саме до нафтогазової індустрії – саме інвестиції приватних компаній забезпечували приріст видобутку газу в країні. Середньорічний темп росту видобутку газу державними компаніями з 2010 року склав -4.4%, той же самий час для приватних компаній він склав +21.8%. Нелегке завдання росту видобутку вуглеводнів вимагає від держави створення та підтримання привабливого інвестиційного клімату, який передбачає стабільну та еластичну фіскальну систему, зрозумілі для міжнародного інвестора базове законодавство та регуляторне середовище. Ставки плати за користування надрами, які пропонуються Законопроектом є безпрецедентними навіть у європейському масштабі. Зараз міжнародна спільнота як ніколи зосереджено спостерігає за новими ініціативами Уряду України, оскільки з огляду на них будуть прийматись рішення про фінансування української економіки та проектів. Тому будь-яка зміна податкового законодавства та збільшення податкових платежів може призвести до «згорання» таких інвестиційних проектів та виходу міжнародних інвесторів з українського ринку на користь інших, більш привабливих сусідніх юрисдикцій (Польща, Румунія, Туреччина), які конкурують з Україною за розвиток їх власних нафтогазовидобувних галузей, якщо порівняти їх фіскальні та податкові умови (вищезазначені країни надають пільгові умови для стимулювання розвитку власного видобутку) та системи стимулювання видобутку вуглеводнів з українськими.

Ми щиро сподіваємось, що зазначені зауваження сприятимуть щонайскорішому доопрацюванню Законопроекту. Будь ласка, ще раз прийміть запевнення у глибокій повазі, побажання успіху та нашої готовності до співпраці.

З повагою,

СП Полтавська газонафтова компанія

Група компаній Гео-Альянс

Смарт-Енерджі

Бурісма (Еско-Північ, Парі, Перша Українська газонафтова компанія)

ТОВ “Куб-Газ”

ТОВ “Тисагаз”

ПрАТ “Нафтогазвидобування”

Говіков Д.В.
Л. В. Кушелева
Глазунков С.М.
Панчук С.І.